

št. 1-31

GLASILO PRIJATELJEV SVETE GORE

Per 1015/1998

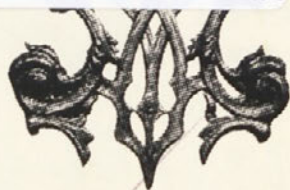

10021958,1

OPREMA KNJIŽNICA

COBISS

LETNIK IV
ŠTEVILKA 1
VELIKA NOČ 1998

SVETOGORSKA
KRALJICA

SPOROČILO SVETOGORSKE KRALJICE

Smo v letu Svetega Duha. Zdi se mi nadvse koristno, da vam, dragi prijatelji Svetogorske Kraljice, posredujem besede, ki so zapisane v brošuri:

“ Naproti velikemu jubileju leta 2000”.

“ Sveti oče nas letos vabi, da ponovno odkrijemo navzočnost in delovanje Duha, na poseben način v birmi, ki je druga stopnja uvajanja v krščanstvo. Ne da bi izključili možnosti, ki nam jih ponujajo velikonočni obredi, se bomo lahko spominjali potrditve birme na primer na binkoštno vigilijo. Papež Pavel VI. poudarja zvezo v apostolski spodbudi Divinae Consortium Nature (1971): birma na neki način povzroča v Cerkvi trajno milost (prvih) binkošti. Tudi v besedah podelitve: “Sprejmi potrditev, dar Svetega Duha, ki se je zgodilo na binkoštni dan. Moč viharja in plamena binkoštnega dne, ki je gnal Cerkev, da je ponesla evangelij po vsem svetu, deluje tudi v življenju birmanih - po meri pripravljenosti, in jih napravlja za resnične Jezusove priče. Duh je tudi za našo dobo glavni dejavnik nove evangelizacije. Pomembno bo torej znova odkriti Duha kot tistega, ki gradi Božje kraljestvo v zgodovini in pripravlja svoje polno razodetje v Jezusa Kristusa, spodbuja ljudi v globini in daje, da klije znotraj človeškega življenja seme dokončnega odrešenja, ki bo prišlo ob koncu časov.

V velikonočnem času je dovolj nagibov, da se spomnimo Marije. Kot pravi Cerkev, je bila Marija, Jezusova Mati, napolnjena z veseljem na dan Jezusovega vstajenja. Tega veselja se kristjani spominjamo v molitvi:

“ Raduj se, Kraljica “.

Bizantinska liturgija velike svete noči se spominja Marije, ki je od angela prejela vest o vstajenju Sina. Rimska liturgija se matere Marije spominja zlasti v času po vnebohodu, ko je z učenci pričakovala prihod Svetega Duha.

Vsi, ki boste to leto prihajali na Sveto Goro, se boste ustavili v baziliki in skupaj z Njo prosili za darove Svetega Duha. Upam, da jih poznamo!

p. Pashal

Velika noč 1998

Na zgodovinski resnici Velike noči sloni naša vera. Zato po pravici kliče apostol Pavel:

” Če pa Kristus ni vstal, je tudi naše oznanilo prazno in naša vera prazna. Toda Kristus je vstal, prvenec tistih, ki so zaspali ” (1 Kor 15, 14 . 20)

Ob teh praznikih se bomo spomnili vseh prijateljev Svete Gore. Skupaj z Vami se bomo veselili, da grob ni naše zadnje bivališče!

svetogorski frančiškani

BOG BODI HVALJEN...

V začetku marca sem se s Svete Gore do Zagreba vozil s hrvaškim frančiškanom p. Emanuelom Hoškom. Ob pogledu na cerkve in cerkvice, s katerimi je posejana naša pokrajina, se mu je utrnil spomin na poljske frančiškane, ki so pred leti prišli v Slovenijo. Enak prizor, kakršnega ne moremo srečati nikjer na svetu, jim je postavil vprašanje, ali so vse te cerkve znamenja vernosti slovenskega človeka, ali pa so morda znamenja hlapčevanja različnim gospodom, ki so jih prisilili zidati različna svetišča po holmih in hribih.

Gotovo moramo priznati, da so nekatere nastale po volji različnih gospodov. Pa ne iz njihovega namena, da bi tako zaposlili svoje podrejene, ampak je odločitev za zidavo zrasla iz njihove vere in iz zaobljub, ki so jih v tej veri naredili. Velika večina teh cerkva, posebno na odročnih in zaradi tega še posebno priljubljenih krajih, pa je nastala iz globokega spoštovanja in češčenja, ki so ga naši predniki gojili do Boga in do njegove najsvetejše matere Marije. Te cerkve in cerkvice so preživele stoletja in so v večini živi, nekatere celo zelo živi spomeniki naše povezanosti s kulturnimi tokovi Evrope v posameznih obdobjih, obenem pa tudi pristnega ljudskega občutka za lepo, ki je pognalo svoje korenine v naši duhovni prsti.

Da to niso samo spomeniki preteklosti, nekakšno nemo spraševanje vesti, ki ga

sedanjemu času postavljajo naši predniki, nam dokazuje urejenost stavb, njihove notranjosti in okolice, ki obiskovalca navda s prijetnim občutjem in občudovanjem. Svetu dajejo pozitivno sporočilo o naši državi in o njenih prebivalcih.

Žal pa naša sedanjost ne pozna in premore samo pozitivnega odnosa do verske in kulturne preteklosti, do tistega, kar se je kot najbolj sveto zraslo s čutenjem večine naših ljudi. Marijino češčenje nedvomno zavzema osrednje mesto v verskem in umetniškem izrazu na naših tleh. Nekaterim to očitno ni sveto; ne čustva in pobožnost kristjanov do njihove nebeške Matere in ne Marija kot vzornica vere. Blasfemično so ji vzeli Sina iz naročja in vanj umestili gnusobo. Bog ve, iz kakšnih tal zraste drevo, ki more roditi gnile sadeže in jih v imenu svobode, demokracije in pluralizma zagovarjati kot pravico do svojskega umetniškega izraza. Kadar tako imenovana umetniška svoboda povzroča bolečino, ki ne očističuje in zdravi, ampak prizadene in boli, tedaj izgubi vso pravico do tega imena in se spremeni v eno izmed oblik nasilja (nikakor ne najmanjšo) nad sočlovekom. Zanima me, kateri Slovenec bi se mogel spustiti tako nizko, da bi tujcu, ki bi ga zanimala naša dediščina, kot ogledalo naše kulture in našega duha, mogel pokazati kaj takega. Mislim, da se s tem pred svetom ne bi nihče ponašal. Tudi to je eden izmed razlogov, zakaj so take stvari nepotrebne in ne rastejo iz pristnega duhovnega obraza našega naroda. So samo muhe enodnevnice, ki pa zaradi tega niso nič manj boleče in v tistem edinem dnevu strahotno zaudarjajo preko vse naše dežele in preko vseh naših src.

Ob teh pojavih bi lahko rekli, da ni nič novega pod soncem. Materi so nekoč že vzeli Sina, ga razglasili za hujskača, za hudodelca, za prevaranta in bogokletnika, ki se je zvezal s poglavarjem hudih duhov. Bil je preklet, ker je visel na lesu. Kasneje so preklinjevalci v svoji sprevrženi domišljiji Boga spremenili v svinjo in isto usodo je doživela in doživlja njegova sveta Mati. Božja ljubezen prav v tem postaja največja. Ko pusti, da pride v to ljubezen vsa tema sveta, je to ne poveča, a je tudi ne ogrozi, marveč samo pokaže, kako neskončna je ta ljubezen bila od vekomaj (Hans Urs von Balthasar). V tej ljubezni Jezus Kristus tudi danes ponavlja svojo pretresljivo molitev s križa:

“Oče, odpusti jim, saj ne vedo, kaj delajo”

(Lk 23, 34).

Kristjanu in Marijinemu častilcu se ob vsem tem postavlja vprašanje, kaj naj stori, kako naj v tem primeru ravna. Ponujajo se mu različne možnosti in rešitve.

Vendar se mi zdi, da je najbolje slediti navodilu sv. Frančiška Asiškega, ki je rekel:

**“In kadarkoli vidimo ali slišimo, da kdo preklinja
ali kaj zlega dela ali sramoti Boga,
tedaj naj mi poveljučujemo,
hvalimo in slavimo Gospoda,
ki je poveličevan vekomaj. Amen”**

p. Stane

POZDRAV SVETOGORSKI KRALJICI

Svetogorsko Kraljico,
jo ljubiti želim!
Njej služiti sem sklenil
dokler živim.
Ti meni si Mati,
jaz otrok sem Tvoj,
v življenju in smrti
ob strani mi stoj.

Vsak dan, o Marija,
se spomnim na te,
Svetogorska Kraljica,
ozri se na me.
Ti reši, prečista,
slovenski naš rod,
v Sinu izprosi,
da narod bo Tvoj.

Marijo ljubiti
naš narod želi!
Le Mariji služiti
so njega želje!
Oj sprejmi, premila,
nas enkrat v svoj dom,
tam slavo na veke
prepeval ti bom.

Sveto Goro si si izbrala
za svoj zemeljski raj,
miru in ljubezni
domovini nam daj!
Presrečni so romarji,
ki zro ti v obraz,
po romarjih svojih
prosi za nas!

Bazilika ob Božiču

Slavnostno okrašen glavni oltar

Foto: Zavadlav - Pavšič

Bil je sam. Veliki petek

*Okoli njega množica ljudi,
ki kol podivjane zveri
v sovrastvu njove
in se hoče napiti krvi.*

On pa je sam.

*Ob nogah peščica ljudi,
ki jih njegova muka boli.
Učencu je izročil Mater
in učenca Materi.
Ostal je sam.*

*Sredi največje luči
se nebo zalempi.
Bog je umolknil
in njemu so pošle moči.*

*"Dopolnjeno je,"
In mrtvo telo obvisi.*

p. Stane

ZA DUHOVNO RAST

JEZUS HOČE, DA SEM SREČEN

Marko je bil vedno vesel deček. Nekega dne je prišel žalosten domov. V srcu mu je bilo hudo zaradi greha, ki ga je storil. Mami je povedal, kaj se mu je zgodilo. Nato je bil zopet srečen kakor prej.

Jezus hoče, da sem srečen. Zato mi odpušča grehe. Pri sveti spovedi povem svoje grehe, duhovnik pa mi v Jezusovem imenu zagotovi, da so mi grehi odpuščeni.

NA SVETO SPOVED SE PRIPRAVIM TAKOLE:

- PREMISLIM, KATERE GREHE SEM STORIL;
- POKESAM SE SVOJIH GREHOV;
- POBOLJŠATI SE HOČEM;
- POVEM SVOJE GREHE, KI SE JIH SPOMINJAM;
- POKORO SPOLNIM, KAKOR MI JE NAROČIL DUHOVNIK.

SPOVEDNE MOLITVE:

- DUHOVNIK ME POZDRAVI: HVALJEN JEZUS!
- POKRIŽAM SE: V IMENU OČETA...
- PO DUHOVNIKOVI MOLITVI ODGOVORIM: AMEN.
- NATO REČEM: ZADNIJKRAT SEM BIL PRI SVETI SPOVEDI PRED...

- MOJI GREHI SO...
- MOJ JEZUS, USMILJENJE!
- MOJ BOG, ŽAL MI JE, DA SEM GREŠIL...
- PO ODVEZI ODGOVORIM: AMEN.
- DUHOVNIK MOLI: ZAHVALJUJEMO SE GOSPODU, KER JE DOBER.
- ODGOVORIM: VEKOMAJ TRAJA NJEGOVA DOBROTA.
- DUHOVNIK REČE: BOG TI JE ODPUSTIL GREHE, POJDI V MIRU.

Vzeto iz: Božje stezice 8, 1997

1539 - 1917 - 1997

LETA MARIJINIH MILOSTI

Ob nedeljah v adventnem času je bilo precej spovedovanja. Poleg domačih patrov sta prihajala še g. Hermenegild Srebrnič, biseromašnik in p. Pashal iz Vipavskega Križa. Tako čakalna vrsta ni bila predolga. Popoldne pa sta na pomoč priskočila še g. Bric, župnik iz Oseka ter g. Danilo Cimprič, župnik iz Deskel.

Jaslice so ob oltarju sv. Frančiška. Tudi bazilika je dobila božično okrasje. Pri polnočnici je bila bazilika skoraj polna. Tudi na sam božični dan je bil izreden obisk.

Na štefanovo nas je obiskala Romarica iz Fatime. Ob 14.15 smo jo sprejeli pred baziliko in jo med petjem množice nesli v cerkev ter jo postavili na pripravljen oder, ki je bil ves v cvetju. Pa tudi sama nosila so imela na stotine cvetov orhidej. Nato je sledilo kajenje in pozdrav. Dve deklici in deček iz Šempetra pri Gorici so našo Gostjo pozdravili z deklamacijami. Sledila je izpostavitve Najsvetejšega. Molili smo vse tri dele rožnega venca. Molitev je bila prepletena s premišljevanjem,

petjem in deklamacijami. Tako se je bilo laže živeti v skrivnosti. Veseli del smo darovali za slovenske družine, žalostni je bil namenjen tistim, ki so najbolj potrebni Božjega usmiljenja, častitljivi pa, da bi se med slovenskimi katoličani pomnožila vera v večno življenje. Sledila je maša g. škofa Metoda Piriha ob somaševanju več kot štirideset duhovnikov.

S petimi litanijami Matere božje, zahvalno pesmijo in blagoslovom z Najsvetejšim smo končali slovesnost. Nato so bogoslovci koprške škofije dvignili nosila in sprevid se je skupaj s škofom počasi pomikal proti izhodu.

Ves čas bogoslužja so romarji zgledno sodelovali z molitvijo in pesmijo. Hvala vam, Marijini častilci, za gorečo molitev in sodelovanje. Naj vsem, ki smo bili navzoči pri slovesu, naša Mati izprosi vztrajnost v molitvi, da bi se molitve nikoli ne naveličali.

Vozilo je našo Romarico odpeljalo na Kapelo, kjer so ji njeni častilci delali družbo do zgodnjega jutra. Zelo zgodaj so jo odpeljali na letališče Ronchi. Med potjo se je ustavila v Jamljah, da so jo mogli počastiti Slovenci, ki so z državno mejo odrezani od svojega naroda. Po 6. uri se je letalo z Romarico in njenimi spremljevalci dvignilo na polet proti Fatimi.

Na praznik sv. Štefana je ves dan deževalo, vendar to ljudi ni oviralo, da se ne bi poslovili od svoje Matere.

Marija, hvala Ti za tvoje štirimesečno bivanje v naši domovini. Hvala Ti, da si poživila vero v slovenskih kristjanih. Hvala ti za vse milosti, ki si jih izprosila od našega Očeta. Hvala Ti, ker nas nisi zapustila, ker ostajaš na naši Sveti Gori kakor vedno!

p. Pashal

OB OBISKU FATIMSKE ROMARICE

Foto: Zavadlav - Pavšič

ZAHVALE SVETOGORSKI KRALJICI

Hvala za vse, kar je bilo dobrega za našo družino, predvsem pa za Boruta. Po enem letu mi je uspelo, da sva se s prijateljico prišli zahvalit za srečno vrnitev iz Grčije.

Martina

Marija! Iz srca se ti zahvaljujem za pomoč v stiski. Pomagaj mi v veri, upanju in ljubezni, zaradi česar je vredno živeti.

Vladimir

Mati Marija, zahvaljujem se ti za vse, kar si naredila zame in za moje bližnje. Hvala ti lepa, Mati Marija.

Erika

Marija, zahvaljujem se ti za vso srečo in zdravje, ki ga daješ meni in moji družini.

Anamarija

Hvala Ti za opravljeno diplomo!

študentka

Draga božja Mati Marija! Hvala ti za to čudovito družino. Hvala za prelep dan in za lepo bogoslužje. Zahvaljujem se ti za vse, kar nam naklanjaš. Hvala Ti, da Ti smemo reči Mati!

Kapušarjevi

Jezus, hvala za naravo in za domove. Prosim te za starše, da z avtom ne bi bilo nesreče.

Manca

Hvala za vse tisto, kar je v naši družini: za zdravje, da prevladuje ljubezen, spoštovanje in mir. Hvala ti za vse, kar me uslišiš in varuješ mene in našo družino.

N. N.

Draga sveta Marija, čitavo vrijeme rata čuvala si mene i moju djecu i unučiče. Željela sam, da Ti se zahvalim in evo to sam danas učinila. Hvala ti za sve.

Vera

Svetogorski Kraljici bi se rada po dolgih letih zahvalila za večkratno uslišanje. Na njeno priprošnje sem dobila hčerko K. Zahvaljujem se ji za moje zdravje, za brata in njegovo nogo, za milost vere, za njeno materinsko varstvo. Prosim jo, naj me še naprej vodi skozi življenje.

Anica

Danke für alles was ich habe und bitte Dich nur um diese eine Sache! Mit Deiner Hilfe geht es!

Annette + Horst

PROŠNJE SVETOGORSKI KRALJICI

Mati božja, podari mi mir v duši in daj srečo vsem mojim otrokom.

Fani

Lepo te prosim za zdravje mojega otroka in moža, pa tudi mene. Prosim te tudi za zdravje otroka, ki ga nosim v sebi. Hvala ti za vse in upam, da mi boš tudi naprej stala ob strani.

N. N

Draga Mati, daj mi modrosti, uravnovešenosti in pravih prijateljev; takih, ki ne izkoriščajo. Brani me!

H.

Marija Mati. Prosim te, vrni mi vero in obnovi upanje. Prosim te za zdravje hčerke in matere.

Dragica

Marija, prosim te, pomagaj mi, da moje srce postane ljubeče in dobro, da za vedno odpravim jezo, ki je v meni!

Marta

Dobri Jezus in Marija. Prosim vaju, pomagajta mi, da spoznam sebe in najdem notranji mir!

Katarina

Cara mamma celeste, Paola ha ancora tanto bisogno di Te. Ti prego!

N. N.

Prosim te za sina Andreja, da bi postal dober človek in kristjan. Daj mi vsakdanji kruh.

N. N.

Daj zdravja in duševnega miru vsej naši družini. Prosim Te tudi za Vido, ki bo prejela sveti krst, da bi postala dober kristjan.

N. N.

Marija, prosim te za zdravje mamice, babice, dedija in zase. Marija, prosim Te za zdravje in srečo v družini in da bi lahko rodila še enega otroka. Hvala za vso pomoč in upanje, ki mi ga daješ.

N. N.

Ti prego di darci serenita e salute a tutti noi. Con devozione!

N. N.

ZIMSKI UTRIP SVETE GORE

Lepo vreme v mesecu januarju je pripomoglo, da je bil nedeljski obisk proti pričakovanju. V prvih dneh meseca so bile dobro obiskane jaslice. Zlasti smo bili veseli mladih družin, ki so pripeljale svoje otroke, da so si ogledali jaslice. Koliko občudovanja in čudenja. Otroci so res hvaležni obiskovalci in občudovalci božičnih skrivnosti, ki jih odražajo jaslice.

11. januarja:

je bil božični koncert. Prepeval je moški pevski zbor Srečko Kosovel iz Ajdovščine.

17. januarja:

je Sveto Goro obiskala skupina slovenskih študentov iz Argentine. Z zanimanjem so si ogledali baziliko in prisluhnili zgodovini.

18. januarja:

je prepeval pevski zbor iz Mirna.

24. januarja:

so otroci iz Ljubljane molili in peli v kapeli prikazanja.

25. januarja:

je bogoslužje polepšal mešani zbor s Kapele v Novi Gorici.

2. februarja, na svečnico, smo na Sveti Gori pokopali našega velikega prijatelja, ki je nadziral naša obnovitvena dela, g. ing. Petra Glavana iz Nove Gorice. Naj ga Gospod za vse dobro bogato nagradi!

19. februarja:

Slovenski Salezijanci so delali duhovne vaje na Mirenskem gradu. To popoldne so izkoristili, da so s petjem, premišljevanjem in molitvami počastili Svetogorsko Kraljico.

Topli dnevi so nam omogočili, da smo urejali atrij. Navozili smo zemljo, ki nam jo je pripeljal g. Ivan Šinigoj. Po načrtih gospe Zdenke Babnik smo nasadili okrasno

grmičje. Arhitekt Jelko Valenčak je postavil ostanke kamnov v 1. svetovni vojni porušene bazilike, kamnoseški mojster Vojko Mužina pa je postavil prelep kamen, ki sta ga obdelala on in voda.

V tednu po 8. februarju je mojster Vojko s svojimi prizadevnimi sodelavci zamenjal tlak in ploščo nad grobom nadškofa Sedeja.

Vse, ki so lepšali baziliko in atrij, naj spremlja blagoslov Svetogorske Kraljice. Prijatelji in dobrotniki, vedite, da se vas vsak dan spominjamo pri naši kraljici.

ZAHVALA DOBROTNIKOM

- Varuhi svetogorskega svetišča se iskreno zahvaljujemo za dar, ki ga je Svetogorski Kraljici poklonil g. Marjan Hrovat iz Gorice.
- V času, ko smo urejali atrij, nam je s svojimi strokovnimi nasveti stala ob strani gospa Zdenka Babnik. Tudi velik del okrasnega grmičja je dar njene družine
- Kapelica Treh kraljev in okolica na Prevalu je vedno vzorno urejena. Vso skrb za to ima družina Gregorc.
- Ob križu prve postaje križevega pota skoraj vedno cvetijo rože. Neznana roka rahlja zemljo.
- Spominjamo se tudi vseh tistih, neimenovanih, ki s svojimi darovi pomagata, da Sveta Gora živi.

Vsem dobrotnikom naj Svetogorska Kraljica trosi blagoslov!

RAZVOZLJANI ZAPLETI

Časnikarka Slavica Crnica piše v Delu 18. 3. 1998, da je znano, kako frančiškani na Sveti Gori nad Solkanom zapletamo pri vračanju nacionaliziranega premoženja rimskokatoliški Cerkvi. Vztrajamo namreč pri svoji zahtevi, kljub nasprotnim utemeljitvam, in menimo, da bi morali biti gospodarji vsega, kar je na Sveti Gori, tudi zdajšnje restavracije, ki jo je uredilo in jo vodi podjetje Okus. Prepričani smo, takšne so javne izjave naših predstavnikov, da dveh gospodarjev na tem območju pač ne more biti.

Torej frančiškani zapletamo, zahtevamo, hočemo biti gospodarji sami. Poglejte no, kako smo nestrpni, gospodovalni, nepomirljivi in škodljivi! Zadnji čas je, naj se začnemo lepo pogovarjati in se razsodno pogajati.

O, hočemo se poboljšati! Ta volja me je nenadoma prevzela, ko sem razbiral in prevajal latinsko kupoprodajno pogodbo iz leta 1571, torej šest let po prihodu frančiškanov na Sveto Goro. Pergamentni izvirnik listine je v Frančiškanskem provincialnem arhivu v Ljubljani med svetogorskimi listinami, označen s številko 2(C). Razbrati mi je listino pomagal dr. p. Bruno Korošak na Kostanjevici v Novi Gorici. Zahvaljujem se mu za pomoč!

Prevedel pa sem listino takole:

V Kristusovem imenu. Amen. Po njegovem rojstvu leta 1571, v petnajsti indikciji, v petek 27. julija. Sklenjeno v Gorici v uradu deželne pisarne, v navzočnosti podpisanih prič.

Jernej Pavlinčič, sin Valentina, iz Grgarja je zase in svoje dediče sam in po svoji osebni pravici za vedno oddal, prodal in se prostovoljno odrekel v korist navzočemu čistitemu bratu Marijanu iz Bosne, gvardijanu samostana svete Marije na Solkanski gori, ki kupi in sprejme v last za svoj navedeni samostan in za svoje naslednike Pavlinčičevo posest, brajdo, ki leži v ravnini na solkanskem ozemlju in meji na gornjem delu z javno potjo, na spodnjem z brajdo gospoda poveljnika Jožefa Rožanca, obdeluje pa jo Mihael Abramič, z desne strani z brajdo navedenega Rožanca in s četrte strani z brajdo Antona Lebana iz Grgarja, in tudi prejme še (brat Marijan) dva nasada in del zemlje, pripadajoče tema dvema nasadoma. Tretji

nasad in njemu pripadajočo zemljo je že navedeni častiti gvardijan kupil od Lavrencija, brata navedenega prodajalca. Brajdo pa je sicer že leta 1480, v prvi indikaciji, in to 14. aprila kupil Hilarij Srebrič iz Solkana od nekega Mihaela, sina Pavlina, zasnovalca tiste prodaje, kot je razvidno iz pogodbe, ki jo je tedaj spisal goriški notar Janez Rettner, in je bila prepuščena navzočemu častitemu bratu kupcu.

Tako jo zdaj more imeti v lasti, obdržati, posedovati, dati, prodati, podariti in odtujiti in karkoli bo navedeni kupec hotel narediti z vsem, kar ona obsega in ji pripada, s pravicami in pristojnostmi, s pridelki in dohodki in uporabo javnih poti v vsem obsegu.

Brajda je kupljena za ceno štirideset zlatnikov, po šest liber vsak zlatnik. (Libra je vsota letnega denarnega prejemka uslužbenca.) Od teh pa jih 35 prejme Urban Pestar v imenu navedenega Pavlinčiča in od teh spet je najprej 17 po številu danih, ker mu jih je bil Pavlinčič dolžan za to zdaj prodano brajdo. Toliko jih je namreč bilo nanjo vezanih. Prejme tudi enajst zlatnikov, ki so tudi vezani na neki vinograd in mu jih je bil dolžan, kot je sam Pavlinčič priznal, da toliko dolguje Pestaru.

Navzoči Pestar je povedal, da je zadovoljen s tem, kar je prejel zdaj, ko je dejansko prejel teh 35 zlatnikov od navedenega častitega brata gvardijana lepo naštete v gotovini. Zaradi tega je spregovoril, da je miren, zadovoljen in mu je zadostil prej navedeni Pavlinčič ter je z njim spravljen in v prihodnosti ne bo ničesar več terjal od njega.

Ostalih pet zlatnikov je prejel prav ta Pavlinčič v roke od navedenega gvardijana pred spisovanjem te listine.

Oba se odpovedujeta vsakemu pridržku, bodisi dejanskemu ali samo v besedah, in vsaki drugi izrabi zakonov, s katero bi se mogla zagovarjati in braniti.

Navedeni prodajalec Pavlinčič je odločen v imenu častitega navedenega samostana prej navedeno brajdo obdelovati in ohranjati, dokler ne bo dokončno njemu dana v obdelovanje in mu bo dokončno poverjena v posest. Ta povernitev in sprejem mu popolnoma dovoljujeta in mu dajeta polnomočje v smislu celotnejša

prava. Navedeni Pavlinčič pa se za to svojo nalogo odloči in jo sprejme ter obljublja zase in za svoje dediče, da bo zgoraj opisano brajdo, to lastnino, ki jo je prodal, kot je zgoraj zapisano, z vsem, kar obsega in ji pripada, s pravicami in pristojnostmi, s pridelki in dohodki, navedenemu častitemu samostanu vzdrževal, zakonito branil, varoval in popolnoma ohranjal proti vsem, ki bi temu nasprotovali. To prodajo mora z vsemi in posameznimi določbami, zapisanimi v tej listini ohranjati trdno, varno in dobro in nikoli ji ne sme nasprotovati sam ali po zvezah z drugimi na noben način in z nobenim dejanjem pod obveznostjo vsega svojega imetja, sedanjega in bodočega v polnem pomenu.

Navzoči, so častiti gospod duhovnik Gregor Kralj, solkanski kaplan, gospod Gregor Gomovc, nadzornik v uradu Baltonasseri, in gospod Andrej Rijavec, goriški meščan, vsi privzete in naprošene priče.

Pri vseh in posameznih zgoraj napisanih odločitvah, ki jih potrjujejo tudi priče, sem bil navzoč jaz Gašper De Berthis, cesarski notar in častni član goriških stanov, in naprošen napisal ter po želji podpisal in overil z dodanim običajnim znamenjem.

Tako se konča ta dolga in zapletena listina. V njej notar pozorno upošteva svetogorskega gvardijana. Dosledno ga imenuje brata, ker so se tako klicali med seboj v njegovi samostanski družini. V njej je bil brat Marijan že v Bosni višji predstojnik, službo na Sveti Gori pa rnu je določil vladar Avstrije nadvojvoda Karel, ki ga je sprejel skupaj s 25 brati leta 1565 kot begunca izpod turške oblasti.

Listina omenja tudi svetogorski samostan. To je bil tedaj samo majhna duhovniška hiša, a stal je tam, kjer je zdaj cerkvena svetogorska gostilna.

Pogodba pove, da je dobil brat Marijan tri vinograde: prvega je kupil od Jerneja Pavlinčiča iz Grgarja, drugega že prej od njegovega brata Lavrencija in tretjega mu je prepustil Solkanec Hilarij Srebrnič. V sami pogodbi je rabljena za brajdo tudi beseda vinograd. Pri urejanju te posesti seže pogodba 90 let v preteklost. Očitna je njena naklonjenost bratu Marijanu.

Pri plačilu za vinograd se brat Marijan skaže vrednega te pozornosti. Uredi namreč, da prodajalec prepusti večji del plačila vinograda svojemu upniku in tako poravnava svoj dolg. Prodajalec je prejel samo pet zlatnikov, samo eno osmino plačila. Tudi

pri naštevanju obveznosti prodajalca je v pogodbi posebnost, ker bo prodajalec še naprej vinograd obdeloval. So pa obveznost naštete zelo izčrpno in natančno, za kar je bil v rabi že ustaljen obrazec. Tudi v tem obširnem naštevanju je naklonjenost in pozornost do kupca brata Marijana.

V davnem 16. stoletju so bili zapleti med svetogorskimi frančiškani in goriškimi domačini uspešno razvozljeni. Zdaj pa imamo v Sloveniji Solkanca za pravosodnega ministra. Videli smo ga te dni pri srečanju predsednikov državnega zbora, ustavnega in vrhovnega sodišča. Solkanec je torej blizu Vrhovnega sodišča Slovenije, ki mora zdaj razvozljati svetogorski zaplet pri vračanju nacionalizirane cerkvene lastnine.

p. Pavel Krajnik

POPRAVILO STREHE NA BAZILIKI

Emaga

Lazidali smo svet.

*I drznimi stolpi
smo prebodli oblake
in s sajastim dimom
ugasnili sonce.*

*I hrupom naprav
smo utišali veter
in z jeklenim ugrizom
razparali zemljo.*

*Pticam smo vzeli nebo
in z asfaltom prelili
cvetoče livade.*

*Ko je v tej smrti svet onemel,
je sredi betonske praznine
regrat vzcvetel.*

p. Stane

ALI JE SVETA GORA KRAJ, KJER NAJ SE SPREHAJAJO ŠTIRINOŽNI PRIJATELJI?

ali

Mami, glej figo...

Kadar je vreme lepo, pa tudi ob dežju, če ni burje, pride na Sveto Goro veliko obiskovalcev, izletnikov. Nekateri pridejo od podnožja peš. Ko osvojijo vrh so veseli in zadovoljni. Dobro se počutijo in nagrajeni so z lepim razgledom. Med njimi je veliko mladih družin, ki navajajo svoje malčke, da se tudi oni vzpenjajo vedno više. Tako je tudi prav. Vendar pa se velikokrat dogodi, da se veselju primeša žalost in jok.

Prvi prizor:

Mlada mamica in očka počasi sopihata proti vrhu. Ob njiju so trije malčki; najstarejši je imel pet, morda šest let, nato deklica in nato najmlajši, ki pa je že sam hodil. To je družina življenja. Nasproti tej veseli družinici pa pride ravno tako mlad par v spremstvu štirinožnega prijatelja - družina smrti!

Ob srečanju se štirinožec požene proti deklici, kot bi se hotel igrati. V trenutku deklica pade na tla in se tako prestraši, da niti jokati ne more. Seveda so jo starši takoj potolažili, vendar se je travme rešila šele po nekaj urah: strah pred psom pa jo bo spremljal še dolgo v življenje.

Mlad par s psom pa komaj da je izrekel:

“Pinča se je hotela samo poigrati.”

Drugi prizor:

Pred Marijanskim muzejem se je ustavila štiričlanska družina. Mlada starša sta sedla

